UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VII. Notæ aliæ à Prophetis prævisæ de alijs Messiæ proprietatibus, & excellentijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Visual Library

DE RESVRRECTIONE CHRISTI Domini, & aſcenſione.

§. 2.

IESVS aſcendens in cælum.

Pſal. 67. Pſal 67. *Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium, Dominus in eis in Sina in Sancto. Aſcendiſti in altum, cepiſti captivitatem, accepiſti dona in hominibus.*
Pſal. 46. Pſal. 46 *Aſcendit Deus in jubilo, & Dominus in voce tubæ: pſallite Deo noſtro, pſallite: pſallite Regi pſallite: pſallite ſapienter. Regnabit Dominus ſuper gentes: Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam.*
Iſa. 63. Iſai 63. *Quis eſt iſte, qui venit de Edom, tinctis veſtibus de Boſra: iſte formoſus in ſtola ſua, & gradiens in multitudine virtutis ſuæ.*

Marc. 16 In Evangeliſtis Marc. 16. *Et Dominus quidem JESUS poſtquam locutus eſt eis, aſſumptus eſt in cælum, & ſedet ad dexteris Dei.*

DE MISSIONE SPIRITVS ſancti promiſſi ad Diſcipulos.

§. 3.

IESVS promiſſum Spiritum Sanctum à Patre mittens, & Diſcipulos dono cæleſti implens.

Joel. 2. Joel. 2. *Et erit in noviſſimis diebus, effundam de Spiritu meo ſuper omnem carnem: & prophetabunt filij veſtri & filiæ veſtræ: & juvenes veſtri viſiones videbunt, & ſenes veſtri ſomnia ſomniabunt. Et quidem ſuper ſervos meos, & ancillas meas effundam de ſpiritu meo,*
Exod. 19 *& prophetabunt.* Exod. 19. *Cumque eduxiſſet eos Moyſes in occurſum Dei in loco caſtrorum, ſteterunt ad radices montis. Totus autem Mons Sinai fumabat, eo quod deſcendiſſet Dominus Deus ſuper eum in igne, & aſcenderet fumus ex eo, quaſi de fornace: eratque omnis mons terribilis, & ſonitus buccinæ paulatim creſcebat in majus.*
Iſa. 44. Iſai. 44. *Effundam aquas ſuper ſitientem, & fluenta ſuper aridam: effundam ſpiritum meum ſuper ſemen tuum, & benedictionem meam ſuper ſtirpem tuam. Et germinabunt inter herbas, ſicut ſalices juxta præterfluentes aquas. Iſte dicet, Domini ego ſum. Et ille vocabit in nomine Jacob, & hic ſcribet manu ſua Domino, & in nomine Iſrael aſſimilabitur.*
Sap. 1. Sap. 1. *Quoniam Spiritus Domini replevit orbem terrarum, & hoc quod continet omnia ſcientiam habet vocis.*
Ezech. 36 Ezech. 36. *Adducam vos in terram veſtram, & effundam ſuper vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis veſtris. Et dabo vobis cor novum, & ſpiritum novum ponam in medio veſtri. Et auferam cor lapideum de carne veſtra, & dabo vobis cor carneum. Et ſpiritum meum ponam in medio veſtri, & faciam, ut in præceptis meis ambuletis, & judicia mea cuſtodiatis, & operemini. Et habitabitis in terra, quam dedi Patribus veſtris. Et eritis mihi in populum, & ero vobis in Deum.*

Act. 2. In Evang. Act. 2. *Factus eſt repentè ſonus de cælo, tanquam advenientis Spiritus vehementis, & replevit totam domum, ubi erant ſedentes. Et apparuerunt illis diſpertitæ linguæ tanquam ignis, ſeditque ſuper ſingulos eorum: & repleti ſunt omnes Spiritu Sancto, & cœperunt loqui varijs linguis, prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis.*

CAPVT VII.

NOTÆ aliæ à Prophetis præviſæ de alijs Meſſiæ proprietatibus, & excellentijs.

NOTA prima: IESVS verus Propheta, & Magiſter hominibus datus à DEO.

Moyſes Deut. 18. *Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis ſicut me ſuſcitabit tibi Dominus Deus tuus: ipſum audies. Et ait Dominus. Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ad eos omnia, quæ præcepero illi. Qui autem verba ejus, quæ loquetur in nomine meo, audire noluerit, ego ultor exiſtam.* Deut. 18.
Hoc teſtimonium in JESU impletum indicat ipſe ita dicens, Joan. 5. *Si credoretis Moyſi, crederetis forſan & mihi: de me enim ille ſcripſit.* Joan. 5.
Philippus quoque Joann. 1. dicens Nathanaeli: *Quem ſcripſit Moyſes in lege: & Prophetæ, invenimus JESUM Filium Joſeph à Nazareth.* Joan. 1.
Apertius verò princeps Apoſtolorum Petrus Act. 3. *Moyſes quidem dixit: Quoniam Prophetam ſuſcitabit vobis Dominus Deus veſter, &c.* Act. 3.
Eodem modo Stephanus Act. 7. *Hic eſt Moyſes, qui dixit filiis Iſrael, Prophetam ſuſcitabit vobis Deus de fratribus veſtris.* Act. 7.
Iſai. 55. *Inclinate aurem veſtram, & venite ad me: audite & vivet anima veſtra, & feriam vobiſcum pactum ſempiternum, miſericordias David fideles. Ecce teſtem populis dedi eum, ducem ac præceptorem gentibus.* Iſai. 55.
Iſai. 30. *Et dabit Dominus vobis panem arctum, & aquam brevem: & non faciet avolare à te Doctorem tuum: & erunt oculis tui videntes præceptorem tuum. Et aures tuæ audient verbum poſt tergum monentis. Hæc eſt via, ambulate in ea, & ne declinetis ad dexteram, neque ad ſiniſtram.* Iſai. 30.

In Evangeliſtis, Joan. 13. *Vos vocatis me Magiſter & Domine, & bene dicitis, ſum etenim.* Joan. 13.
Matth. 17. *Hic eſt Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui: ipſum audite.* Matth. 17

Secunda: IESVS Rex Iſrael, totiuſque orbis Dominus.

Dan. 7. *Aſpiciebam in viſione noctis: & ecce cum nubibus cæli, quaſi filius hominis veniebat, & uſque ad antiquum dierum pervenit. Et in conſpectu ejus obtulerunt eum. Et dedit ei poteſtatem, & honorem, & regnum: & omnes populi, tribus, & linguæ ſervient ei, poteſtas ejus poteſtas æterna, quæ non auferetur, & regnum ejus quod non corrumpetur.* Dan. 7
Dan. 2. *In diebus autem regnorum illorum ſuſcitabit DEUS cæli regnum, quod in æternum non diſſipabitur: & regnum ejus alteri populo non tradetur: comminuet autem & conſumet omnia regna hæc. & ipſum ſtabit in æternum. Secundum quod vidiſtis, quod de monte abſciſſus eſt lapis ſine manibus, & comminuit teſtam, & ferrum, & æs, & argentum, & aurum.* Dan. 2.
Hierem. 23. *Ecce dies venient, dicit Dominus, & ſuſcitabo David germen juſtum, & regnabit Rex, & ſapiens erit: & faciet judicium & juſtitiam in terra.* Jerem. 23

In Evangeliſtis. Luc. 1. *Dabit illi Dominus Deus*
Luc. 1. *ſedem David patris ejus: & regnabit in domo Iacob in*
æternum: & regni ejus non erit finis. Quæ ſit domus
Iacob, in qua Chriſtus perpetuo regnat, Apoſtolus
indicat ad Rom. 9. *Non omnes*, inquit, *qui ex Iſrael,*
Rom. 9. *ij ſunt Iſraelitæ, neque qui ſemen ſunt Abrahæ omnes fi-*
lij: ſed in Iſaac vocabitur tibi ſemen, id eſt, non qui filij
carnis, hi filij Dei, ſed qui filij ſunt promiſſionis, æſti-
Galat. 3. *mantur in ſemine.* Et planius ad Gal. 3. *Cognoſcite er-*
go, quia qui ex fide ſunt, ij ſunt filij Abrahæ. Itaque reg
num Iſrael eſt ipſa Eccleſia fidelium: quæ & per-
petua erit, & in omnes orbis partes ſe proferet, &
hoc regnum tradetur Deo à Chriſto in fine, ut
1. Cor. 15 ſcribit Apoſt. 1. ad Corinth. 15. Joann. 18. *Regnum*
Ioan. 18. *meum non eſt de hoc mundo.* Apoc. 1. *Et à IESV Chri-*
Apoc. 1. *ſto, qui eſt teſtis fidelis, primogenitus mortuorum, &*
princeps Regum terræ: qui dilexit nos, & lavit nos à
peccatis noſtris, & fecit nos regnum, & Sacerdotes
DEO & Patri ſuo, ipſi gloria & imperium in ſæcula ſæ-
culorum.

Tertia: IESVS Salvator populi ſui.

Deuter. 4. *Poſtquam te invenerint omnia, quæ præ-*
Deuter. 4 *dicta ſunt, noviſſimo tempore reverteris ad Dominum*
DEVM tuum, & audies vocem ejus. Quia DEVS mi-
ſericors Dominus DEVS tuus eſt: non dimittet, neque
omnino delebit, neque obliviſcetur pacti, in quo juravit
Iſa. 19. *patribus tuis.* Iſai. 19. *Clamabunt ad Dominum à facie*
tribulantis, & mittet eis Salvatorem & propugnato-
Ibid. 62. *rem, qui liberet eos.* Iſai 62. *Dicite filiæ Sion, ecce Sal-*
Ibid. 63. *vator tuus venit.* Iſai 63. *Et factus eſt eis Salvator, in*
omni tribulatione eorum, non eſt tribulatus: & Angelus
faciei ejus ſalvavit eos. In dilectione ſua & indulgentia
ſua ipſe redemit eos, & portavit eos, & elevavit eos cun-
Zachar. 9 *ctis diebus ſæculi.* Zachar. 9. *Exulta ſatis filia Sion, ju-*
bila filia Hieruſalem. Ecce Rex tuus venit, tibi juſtus &
Salvator.

Matt. 1. In Evangeliſtis, Matth. 1. *Vocabis nomen ejus IE-*
SVM, ipſe enim ſalvum faciet populum ſuum à pecca-
Act. 4. *tis eorum.* Act. 4. *Notum ſit omnibus vobis, & omni*
plebi Iſrael, quia in nomine IESV Chriſti Nazareni,
quem vos crucifixiſtis, quem DEVS ſuſcitavit à mor-
tuis, in hoc iſte aſtat coram vobis ſanus. Hic eſt lapis, qui
reprobatus eſt à vobis ædificantibus, qui factus eſt in ca-
put anguli, & non eſt in aliquo alio ſalus. Neque enim
aliud nomen datum eſt ſub cælo hominibus, in quo opor-
teat nos ſalvos fieri.

Quarta: IESVS per ſanguinem ſuum Redemptor omnium peccatorum.

Exod. 12 Exod. 12. *Et ſument de ſanguine Agni, & ponent*
ſuper utrumque poſtem, & in ſuperliminaribus domo-
rum, in quibus comedent illum. Erit autem vobis ſan-
guis in ſignum in ædibus, in quibus eritis: & videbo ſan-
guinem, & tranſibo vos. Neque erit in vobis plaga diſ-
Iſa. 53. *perdens, quando percuſſero terram Ægypti.* Iſai. 53.
Ipſe autem vulneratus eſt, propter iniquitates noſtras,
attritus eſt propter ſcelera noſtra: diſciplina pacis noſtræ
ſuper eum, & livore ejus ſanati ſumus. Omnes nos quaſi
oves erravimus, unuſquiſque in viam ſuam declinavit:
& poſuit Dominus in eo iniquitatem omnium noſtrum.
Ibid. Ibidem: *Et Dominus voluit conterere eum in infirmi-*
tate. Si poſuerit pro peccato animam ſuam, videbit ſe-
men longævum, & voluntas ejus in manu Domini diri-
getur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit & ſa-
turabitur: in ſcientia ſua juſtificabit ipſe juſtus ſervus

meus multos: & iniquitates eorum ipſe portavit. Za- Zachar. 9
char. 9. *Tu quoque in ſanguine teſtamenti tui emiſiſti*
vinctos tuos de lacu, in quo non eſt aqua.

In Evangeliſtis, Matth. 20. *Filius hominis non ve-* Matth.
nit miniſtrari, ſed miniſtrare, & dare animam ſuam 20.
redemptionem ſuam pro multis. Matth. 26. *Hic eſt* Idem. 26.
ſanguis meus novi teſtamenti, qui pro multis effundetur
in remiſſionem peccatorum. Rom. 3. *Omnes peccave-* Rom. 3.
runt, & egent gloria DEI, juſtificati gratis per gratiam
ipſius, per redemptionem, quæ eſt in Chriſto IESV,
quem propoſuit DEVS propitiationem per fidem in
ſanguine ipſius, ad oſtenſionem juſtitiæ ſuæ.

Quinta: IESVS ſpes unica gentium.

Geneſ. 18. *Num celare potero Abram, quæ geſturus* Gen. 18.
ſum, cum futurus ſit in gentem magnam ac robuſtiſſi-
mam, & benedicendæ ſint in illo omnes nationes
terræ?

Gen. 22. *Poſſidebit ſemen tuum portas inimicorum* Gen. 22.
tuorum, & benedicentur in ſemine tuo omnes gentes
terræ, quia obediſti voci meæ.

Oſe. 1. *Et erit in loco ubi dicetur eis, Non populus* Oſeæ 1.
meus vos: dicetur eis, filij Dei viventis. Et congregabun-
tur Filij Iuda, & filij Iſrael pariter, & ponent ſibimet
caput unum, & aſcendent de terra, quia magnus dies
Iezrahel.

Pſal. 71. *Et adorabunt eum omnes Reges terræ: om-* Pſal. 71.
nes gentes ſervient ei. Sit nomen ejus benedictum in ſæ-
cula: ante ſolem permanet nomen ejus. Et benedicentur
in ipſo omnes tribus terræ: omnes gentes magnificabunt
eum. Benedictus Dominus DEVS Iſrael, qui facit mi-
rabilia ſolus: & benedictum nomen majeſtatis ejus in
æternum, & replebitur majeſtate ejus omnis terra, fiat,
fiat.

Iſaj. 49. *Et dixit, Parum eſt, ut ſis mihi ſervus ad* Iſa. 49.
ſuſcitandas tribus Iacob, & Iſrael convertendas: Ecce
dedi te in lucem gentium, ut ſis ſalus mea uſque ad ex-
tremum terræ.

Iſai. 66. *Et ponam in eis ſignum, & mittam ex eis,* Ibid. 66.
qui ſalvati fuerint ad gentes in mare, in Africam, Li-
dyam tenentes ſagittam, in Italiam, & Græciam, ad
inſulas longe, ad eos, qui non audierunt de me, & non
viderunt gloriam meam, & annuntiabunt gloriam
meam gentibus, & adducent omnes fratres veſtros de
cunctis gentibus donum Domino.

In Evangeliſtis, Luc. 2. *Viderunt oculi mei ſaluta-* Luc. 2.
re tuum, quod paraſti ante faciem omnium populorum,
lumen ad revelationem gentium, & gloriam plebis tuæ
Iſrael.

Joan. 10. *Et alias oves habeo, quæ non ſunt ex hoc* Ioan. 10.
ovili, & illas oportet me adducere, & fiet unum ovile,
& unus Paſtor.

Epheſ. 3. *Quod alijs generationibus non eſt agnitum* Epheſ. 3.
filijs hominum, ſicut nunc revelatum eſt ſanctis Apoſto-
lis ejus, & Prophetis in ſpiritu: gentes eſſe cohæredes, &
concorporales, & comparticipes promiſſionis ejus in
Chriſto IESV per Evangelium.

Rom. 9. *Vocavit nos non ſolum ex Judæis, ſed etiam* Rom. 9.
ex gentibus, ſicut in Oſee dicit, Vocabo non plebem meam
plebem meam, & non dilectam dilectam. Et erit in loco,
ubi dictum eſt: Non plebs mea vos, ibi vocabuntur filij Dei
vivi.

Sexta: IESVS radix totius gratiæ & juſtitiæ : caput & corona Sanctorum omnium.

Pſal. 117 — Matth. 21 — Act. 4. — 1. Pet. 2. — Rom. 9. — Eſaiæ 28.

Pſal. 117. *Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, hic factus eſt in caput anguli. A Domino factum eſt iſtud, & eſt mirabile in oculis noſtris.* Sic ipſe Chriſtus poſuit *Matt. 21.* ſic Pet. *Act.* 4. & Epiſt. *ſua prima cap.* 2. Paulus quoque ad *Rom.* 9. Eſai. 28. *Hæc dicit Dominus Deus, Ecce ego mittam in fundamentis Sion, lapidem probatum, pretioſum in fundamento fundatum. Qui crediderit, non feſtinet. Vel qui crediderit in eum, non confundetur.*

Iſa. 53. Iſai. 53. *Et erit juſtus ipſe juſtificans ſervos meos multos.*

Idem 61. Iſai. 61. *Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in DEO meo, quia induit me veſtimentis ſalutis, & indumento juſtitiæ circumdedit me, quaſi ſponſum decoratum corona, & quaſi ſponſam ornatam monilibus ſuis, ſicut enim terra profert germen ſuum, & ſicut hortus ſemen ſuum germinat : ſic Dominus DEUS germinabit juſtitiam, & laudem coram omnibus gentibus.*

Joan. 1. In Evangeliſtis, Joan. 1. *Lex per Moyſem data eſt: gratia & veritas per JESUM Chriſtum facta eſt. Unde de plenitudine ejus nos omnes accipiemus.*

Idem. 15. Joan. 15. *Sicut palmes non poteſt ferre fructum à ſemetipſo, niſi manſerit in vite; ſic nec vos, niſi in me manſeritis. Ego ſum vitis, vos palmites. Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum : quia ſine me nihil poteſtis facere.*

Epheſ. 1. Epheſ. 1. *Qui prædeſtinavit nos in adoptionem filiorum, per JESUM Chriſtum in ipſum, ſecundum propoſitum voluntatis ſuæ, in laudem gloriæ gratiæ ſuæ, in qua gratificavit nos in dilecto Filio ſuo. In quo habemus redemptionem per ſanguinem ejus, remiſſionem peccatorum ſecundum divitias gratiæ ejus.*

Septima: IESVS in noviſſimo die, multis prodigijs finem mundi antecedentibus, cum majeſtate vivos & mortuos eſt judicaturus.

Job. 19. Job. 19. *Scio quod Redemptor meus vivit, & in noviſſimo die de terra ſurrecturus ſum. Et rurſum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo DEUM ſalvatorem meum : quem viſurus ſum ego ipſe, & oculi mei conſpecturi ſunt, & non alius; repoſita eſt hæc ſpes mea in ſinu meo.*

Eccleſ. 12. *Finem loquendi pariter omnes audiamus. DEUM time, & mandata ejus obſerva : hoc eſt enim omnis homo. Et cuncta quæ fiunt, adducet DEUS in judicium pro omni errato, ſive bonum, ſive malum illud ſit.* Eccle. 12.

Iſai. 66. *Ecce Dominus in igne veniet, & quaſi turbo quadrigæ ejus, reddere in indignatione furorem ſuum, & increpationem ſuam in flamma ignis: quia in igne Dominus dijudicabit, & in gladio ſuo ad omnem carnem, & multiplicabuntur interfecti à Domino.* Iſa. 66.

Dan. 12. *In tempore autem illo conſurget Michael Princeps magnus, qui ſtat pro filijs populi tui : & veniet tempus, quale non fuit ab eo, ex quo gentes eſſe cœperunt uſque ad tempus illud. Et in tempore illo ſalvabitur populus tuus, omnis qui inventus fuerit ſcriptus in libro. Et multi de his, qui dormiunt in terræ pulvere, evigilabunt, alij in vitam æternam, alij in opprobrium, ut videant ſemper.* Dan. 12

Joel. 3. *Congregabo omnes gentes, & deducam eas in vallem Joſaphat; & diſceptabo cum eis ibi ſuper populo meo, & hæreditate mea Iſrael, quos diſperſerunt in nationibus, & terram meam diviſerunt.* Ioel. 3.

In Evangeliſtis, Marc. 13 *Erunt enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt ab initio creaturæ, quam condidit DEUS, uſque nunc, neque fient. Et niſi breviaſſet Dominus dies, non fieret ſalva omnis caro; ſed propter Electos, quos elegit, breviavit dies.* Marc. 13.

Joan. 5. *Amen amen dico vobis, quia venit hora, quando mortui audient vocem filij Dei, & qui audierint vivent. Sicut enim Pater habet vitam in ſemetipſo, ſic dedit & Filio vitam habere in ſemetipſo: & poteſtatem dedit etiam judicium facere, quia filius hominis eſt. Nolite mirari hoc: quia venit hora, in qua omnes qui in monumentis ſunt audient vocem filij Dei: & procedent qui bona fecerunt in reſurrectionem vitæ, qui vero mala egerunt in reſurrectionem Judicij.* Ioan. 5.

TERTIA DISPUTATIONIS PARS.

CAPUT VIII.

Chriſtum fuiſſe verum Meſſiam.

MEſſiam non eſſe purum hominem, ſed hominem Deum, demonſtratur quam plurimis argumentis, ſed cùm agamus contra Judæos, ex ſolo veteri teſtamento duci poſſunt firma contra ipſos argumenta; quæ nihilominus tot ſunt, ut pleraque omittenda nobis ſint brevitati ex more ſtudentibus.

Primus ergo locus veteris teſtamenti, ex quo Meſſiæ Divinitas evidenter deducitur, in Baruch Prophetæ vaticinio legitur: *cap.* ſiquidem 3. dicit: *Hic eſt Deus noſter, & non æſtimabitur alius adverſus eum,* & quæ ſequuntur uſque ad illud, *Et poſt hæc cum hominibus converſatus eſt.* Ubi apertè vides Prophetam de adventu Dei in carne loqui, Meſſiam ab illa DEUM appellari. Quo teſtimonio convicti Hebræi, ſine fundamento negant, hunc librum Baruch in Canone ſcripturarum numerandum eſſe. Baruc. 3.

Secundum teſtimonium eſt Iſaiæ, qui non ſemel, ſed ſæpè vaticinatus eſt, Chriſtum & Meſſiam DEUM verum futurum: *cap.* enim 7. de Meſſia loquens dicit: *Hic vocabitur Emanuel* id eſt nobiſcum Iſaiæ 7.